

L'Eix transversal, un trajecte de futur

Una proposta expositiva innovadora, pensada amb voluntat cultural 'transversal', fa un recorregut visual per les noves oportunitats que ofereix aquesta important via de comunicació. La mostra serà itinerant per diverses ciutats del Principat.

Per factors demogràfics, socials, econòmics i polítics, fàcilment comprensibles, per altra banda, la majoria de les iniciatives culturals neixen o es generen a Barcelona i, des d'allí, s'estenen, si fa al cas, a la resta del territori. Aquesta centralitat es produeix, sobretot, quan l'objecte o temàtica de la iniciativa en qüestió és de caràcter general, quan no es refereix a una especificitat territorial o local concreta.

L'Eix Transversal es va inaugurar fa uns quants mesos. S'ha parlat ja a bastament del fet que la seva realització física ha satisfet les expectatives de les comarques més interiors de Catalunya —el que el president Pujol ha anomenat el rerepaís—, els anhels dels habitants no residents a Barcelona capital i a la zona metropolitana.

L'exposició *Eix Traversal, trajecte de futur* és un recorregut visual per les noves oportunitats que ofe-

reix i oferirà aquesta important via de comunicació a les ciutats, a les persones i al territori. Una iniciativa impulsada per la Fundació Caixa Manresa, que ha rebut el suport de la Generalitat de Catalunya, de les diputacions de Barcelona, Lleida i Girona, dels ajuntaments de les ciutats més importants que connecta l'Eix (Lleida, Manresa, Vic i Girona) i del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. Una mostra divulgativa que s'adequa totalment a les característiques d'una proposta de difusió cultural.

A banda dels seus encerts expositius, és important assenyalar la visió estratègia del projecte, pel que fa al seu plantejament cultural. El fet de dissenyar una exposició que recorre, en un primer cicle, les ciutats més importants de l'Eix per acabar el seu periple a Barcelona representa, contràriament al que hem comentat a l'inici d'aquest article, una aposta cultural molt inno-

vadora. La mostra iniciarà, posteriorment, una segona itinerància per altres poblacions de Catalunya, en un format més petit.

Pere Fons, comissari d'*Eix Transversal, trajecte de futur* ha plantejat un discurs expositiu que respon a tres objectius bàsics: difondre les característiques de l'Eix, donar a conèixer les ciutats i el territori que travessa i descriure les potencialitats que la seva construcció ha generat, el que el plantejament expositiu sintetitza en el concepte de trajecte.

L'Eix Transversal és l'eix de les persones, l'eix de les ciutats, l'eix del territori. Al cap i a la fi, un trajecte que possibilita estrènyer lligams entre les persones i entre les ciutats, lligams que cohesionen també el territori.

L'exposició analitza, en aquests tres nivells, les repercussions de l'Eix en la vida quotidiana, els avantatges i els reptes que planteja

a les ciutats que han quedat intercomunicades per aquesta nova via i les possibilitats de reestructurar Catalunya: una nova filosofia de les comunicacions del país que facilita el reequilibri.

El muntatge, modern i impactant, ha estat produït per Transversals Produccions Culturals, i juga amb elements escenogràfics a partir dels quals construeix un recorregut per la nova via de comunicació i tot allò que aquesta pot generar en el futur.

La idea de trajecte és que el visitant trepitgi físicament, com si es tractés d'una catifa, una representació simulada, a còpia de reproduccions topogràfiques a escala del recorregut entre Lleida i Girona, les dues ciutats més extremes unides per l'Eix. El visitant es converteix, d'aquesta manera, en un Gulliver que estalona el territori, coneix els referents principals i "visita" les ciutats més importants.

I mentre trepitja aquest recorregut simulat contempla, a banda i banda, en uns plafons laterals, molt estètics i atractius des del punt de vista visual, els projectes més emblemàtics de cadascuna de les ciutats més importants de l'Eix, visió que es combina amb textos sobre les grans qüestions que ha resolt o planteja aquesta important via de comunicació. Una forma d'il·lustrar, al cap i a la fi, els aspectes més bàsics i importants que possibiliten el coneixement de l'Eix i les idees de futur que al seu entorn es generen.

Aquest discurs s'efectua establint diferents nivells de lectura: els grans titulars per produir els principals impactes de missatge, els subtítols explicatius per a una primera aproximació a la temàtica, el text divulgatiu per endisar-se en el coneixement més detallat i el text adreçat als especialistes, a les persones especialment interessades o motivades per aspectes més concrets del discurs.

L'Eix Transversal, un projecte centenari, és una nova forma de vertebrar el país, una obra fonamental per als pobles i ciutats que interrelaciona, una obra que imposa el concepte de transversalitat com a antítesi de la radialitat.

Aquesta és, en síntesi, la informació continguda en l'àmbit inicial de la mostra, en l'espai que ens informa del contingut general.

I aquesta nova forma de vertebrar el país és una aposta per les diverses realitats humanes i geogràfiques que l'Eix ha unit i que l'exposició descriu de manera sintètica i visual en les cinc grans zones geogràfiques en què es divideix tot el traçat: el Segrià –Lleida s'identifica com la porta de Catalunya–, el Pla d'Urgell, l'Urgell i la Segarra –Mollerussa, Tàrraga i Cervera, són ciutats marcades per la importància de la N-II–, Anoia-Bages –Manresa és una ciutat que compta amb una important posició estratègica–, Osona –Vic és una vila amb un futur basat en les arrels– i la Selva-Gironès –Girona es dirigeix a la plena europeïtat.

Cinc grans zones que configuren un territori, el que el visitant trepitja figuradament, que es contemplen des d'uns miradors, il·lustrats amb collages fotogràfics humans i l'essència dels diversos paisatges. Cinc àrees en què es troben les ciutats de Lleida, Cervera, Manresa, Vic i Girona. L'exposició mostra els factors d'identitat i els grans projectes urbanístics i ciutadans de cadascuna d'aquestes ciutats.

L'Eix ofereix, a més, potencialitats globals pel que fa a aspectes com ara població, agricultura, ramaderia, indústria, turisme, transport o carreteres. L'explicació d'aquestes potencialitats s'intercala en

Ciutats i dates d'exhibició

Manresa: Del 8 al 31 de maig de 1998. Museu de la Tècnica.

Vic: Del 12 de juny al 12 de juliol de 1998. Edifici El Sucre. Sala Foyer.

Lleida: Del 19 de novembre al 19 de desembre. Lloc sense concretar.

Girona: Del 15 de gener al 21 de febrer de 1999. Museu d'Història de la Ciutat. Sala d'exposicions temporals.

Barcelona: Febrer-març 1999. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB).

l'itinerari expositiu de manera temàtica.

L'exposició conclou amb una síntesi dels elements substancials de l'Eix tractats escenogràficament, plantejant l'accent futurista d'aquesta nova infraestructura viària.

L'Eix Transversal és l'única via important de comunicació que no considera Barcelona com a centre radial. *L'Eix Transversal, trajecte de futur*, doncs, és una iniciativa cultural amb voluntat d'incidència global en el territori, sorgida però, fora del cap i casal. Per a una nova forma d'estructurar el territori, una nova manera de generar iniciatives culturals.

Fina Sitjes

FUNDACIÓ CAIXA MANRESA

La idea del trajecte és que el visitant trepitgi físicament, com si es tractés d'una catifa, una representació simulada, a còpia de reproduccions topogràfiques a escala del recorregut entre Lleida i Girona. L'Eix Transversal és l'única via important del Principat que no considera Barcelona com a centre radial.